

Finansklagenemnda Skade

(Gebyr for uforsikret kjøretøy)

Avgjørelse FinKN-2020-622

27.8.2020

Trafikksforsikringsforeningen (Gebyr)

Gebyr for uforsikret motorvogn

For sent meldt klage? – ikke lastes for å ha oversittet klagefristen?

Klager ble ilagt et gebyr for perioden 12.12.18–23.5.19. Gebyret ble ilagt 17.12.18, og klagen ble fremmet 5.5.19. Trafikksforsikringsforeningen avviste klagen iht. klagefrist. Klager anførte at klagen likevel måtte tas til behandling, da han ikke kunne lastes for å ha oversittet klagefristen. Nemnda kom til at saken måtte sendes tilbake til Trafikksforsikringsforeningen til ny behandling, jf. forvaltningsloven § 34 fjerde ledd.

Saksfremstilling

Saken gjelder spørsmålet om klage på gebyr for uforsikret motorvogn kan avvises etter gebyrforskriften § 8.

Saken gjelder klage mot illeggelse av gebyr for uforsikret motorvogn for kjøretøy med registreringsnummer (...). Kjøretøyet er ilagt gebyr for perioden 12.12.18–23.5.19.

Klagen er fremsatt av H. på vegne av klager.

Trafikksforsikringsforeningen ila klager den 17.12.18 et gebyr for uforsikret motorvogn.

Klager sendte e-post med klage på gebyret den 5.5.19. I e-posten ble det fremlagt fullmakt til H. klager skrev blant annet i e-posten at:

Jeg har dessverre i en krevende periode ikke åpnet alle konvolutter jeg har fått i posten og har dessverre oppdaget at forsikring som jeg innbetalte 9. mars 2018 til Sparebank 1, litt uvisst hvorfor, men Sparebank 1 returnerte pengene til meg.

H sendte deretter en ny e-post til Trafikksforsikringsforeningen den 19.5.19, hvor hun blant annet skrev:

For det første skjedde det mange uheldige omstendigheter når denne forsikringen faktisk ble bestilt og betalt i sin helhet i mars 2018. (...)

Vi er usikre på hva slags dokumentasjon dere trenger, men saken er slik at IH. (...) og hans samboer våren 2018 bodde i (...). Dette var et stabbur som de leide på en bondegård og de flyttet dit sommer 2016. Etterhvert som tiden gikk ble det et uholdbart forhold mellom utleier og leietaker. Her vil det alltid være to sider av samme sak, men våren 2018 ble det uholdbart å fortsette å bo i stabburet. Samtidig som IH. også i forbindelse med jobb arbeidet /pendlet (noe han fortsatt gjør) til (...), var det i den perioden og mange måneder fremover vanskelig å få tak i post og holde orden på post.

(...) Det ble derfor til at de i ca. juni 2018 flyttet til (...) lenge før leiekontrakt utløp. Etterhvert endte denne krevende saken i Husleietvistutvalget og fikk sin avgjørelse der.

(...) Det har vært en meget krevende tid for alle parter.

Trafikkforsikringsforeningen skrev den 9.10.19 avgjørelse om avvisning av saken. Foreningen mente klagen var fremsatt for sent, samt at det ikke var grunnlag for likevel å ta klagen til behandling.

Klager brakte deretter selv saken inn for Finansklagenemnda.

I e-post til Finansklagenemnda den 16.2.20 redegjorde H for hvorfor saken måtte tas til behandling, og hun skrev blant annet at:

Det er mange omstendigheter rundt at klage ikke er sendt før i mai 2019.

For det første har det ikke vært med overlegg at forsikringen ikke ble betalt. Det fremkommer tydelig idet innbetaling faktisk er gjort 9. mars 2018 til Sparebank 1. Det er på grunn av misforståelser og andre omstendigheter som gjør saken vanskelig.

Det ble mye misforståelser med bakgrunn i krevende forhold hos IH. (...) og hans samboer. Det er utfordrende hvor detaljert man skal gå inn i dette, men samboer har også sine krevende utfordringer med NAV i samme periode.

- IH. (...) arbeidet og bodde i perioden fra januar 2018 og hele året gjennom på midlertidige bosteder (betalt av arbeidsgiver) som skulle bidra til kort jobbreise i ukedagene, men dette betyr også at arbeidsdagene ble lange og krevende.

- IH. (...) arbeidet mye i denne perioden og har hatt i hvertfall 2 telefoner hvorav arbeidsgivers telefon var den som ble brukt. Telefonnummer som Sparebank 1 har brukt var koblet til kontantkort og lite i bruk.

- Så var det også store utfordringer med utleier der de bodde som gjorde at de i mai/juni 2018 måtte flyttet fra der de bodde til et annet sted. Jeg har tidligere skrevet at vi voksne måtte støtte dem idet utleier var en meget urimelig person. Dette endte som tidligere nevnt med en husleietvistsak i Husleietvistutvalget som krevde mye av oss alle.

- Posten har nok også kommet på avveie i denne krevende perioden for begge to, hvor post er levert på gammel adresse i en lang periode og det er stor usikkerhet hva utleier kan ha gjort med denne. Noe havnet på gammel adresse og noe på ny adresse.

Klager har avvist at det er grunnlag for å avvise klagen og anført at det er grunnlag for å ta klagen til behandling selv om klagefristen er oversittet. Klager kunne ikke lastes for å oversittet fristen.

I perioden gebyret ble utsendt var klager i en krevende situasjon, både i forhold til arbeid, bosted/husleiesaken og flytting. Grunnet flyttingen kan også noen av brevene blitt sendt til den gamle adressen.

Trafikkforsikringsforeningen har avvist klagen og anført klagen er for sent meldt, og at det ikke er grunnlag for likevel å ta klagen til behandling. Det er ikke fremlagt noen dokumentasjon for at det av særlige grunner er rimelig at klagen blir prøvd. Det fremgår heller ikke av klagen at klager ikke kan lastes for å ha oversittet fristen eller drøyd med klagen.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Gebyrforskriften § 8 andre og tredje ledd lyder slik:

Fristen for å klage er tre uker fra det tidspunkt underretning om beslutningen er kommet frem til den gebyrpliktige. Selv om klageren har oversittet klagefristen, kan klagen tas under behandling såfremt

- a) den gebyrpliktige eller dennes fullmektig ikke kan lastes for å ha oversittet fristen eller for å ha drøyd med klage
- b) det av særlige grunner er rimelig at klagen blir prøvd.

Ved vurderingen av om klagen bør tas opp til behandling, skal det også legges vekt på om endring av illeggelse av kravet kan medføre skade eller ulempe for andre.

Bestemmelsen svarer til forvaltningsloven (lov 10. februar 1967) § 31 første og andre ledd. Forarbeidene og rettspraksis knyttet til denne bestemmelsen antas derfor å ha betydning når man vil finne frem til hvordan bestemmelsen i gebyrforskriften skal forstås.

I gebyrsaker sender Trafikkforsikringen ut "kravet", jf. gebyrforskriften § 7 andre ledd. Dette skjer ved brev som sendes i posten til den gebyrpliktiges bostedsadresse. Brevet inneholder opplysning om at kravet er løpende så lenge kjøretøyet er uforsikret, gebyrsatsen (pr. dag), hva som kan gjøres for å stoppe gebyret. Det skal ifølge gebyrforskriften § 7 andre ledd siste setning inneholde opplysninger om klagefrist, klageinstans fremgangsmåten ved klage og retten til dokumentinnsyn.

I dette tilfellet ble krav om gebyr utsendt første gang 17.12.18. Overskriften var "Faktura – Krav om gebyr for uforsikret kjøretøy". Det ble deretter utsendt ytterligere ti krav om gebyr. Det siste var datert 8.5.19. Disse hadde alle overskriften "Krav om gebyr for uforsikret kjøretøy", men var ellers likelydende med det første kravet som ble sendt 17.12.18.

Gebyrileggelsen ble påklaget 5.5.19 av klagers fullmektig. Klagen gikk til Trafikkforsikringsforeningen som etter gebyrforskriften § 8 fjerde ledd skal "vurdere saken på nytt". Trafikkforsikringsforeningen vurderte saken på nytt og besluttet 9.10.19 å avvise klagen som for sent fremsatt, idet man ikke fant grunn til å gi oppreisning for fristoversittelsen.

I beslutningen viser Trafikkforsikringsforeningen i avsnitt to til at gebyrileggelsen ble påklaget 5.5.19. Det heter så:

Da gebyret ble sendt ut 17.12.2018 legger TFF til grunn at klagen er for sent fremmet.

Slik nemnda forstår det, legger Trafikkforsikringsforeningen her uten nærmere begrunnelse til grunn at det dreier seg om en illeggelse, nemlig den første som ble sendt ut 17.12.18.

Gebyrforskriften § 4 første ledd bestemmer at den som eier en motorvogn, "skal betale gebyr for hvert påbegynte døgn forsikringsplikten etter bilansvarslova ikke er oppfylt", og i bestemmelsens fjerde ledd heter det at "Trafikkforsikringsforeningen sender kravet til den som er registrert som eier ..." (Understrekningen er foretatt av nemnda).

Slik nemnda ser det, kan derfor forskriftens ordlyd og system tyde på at det kun dreier seg om en beslutning, selve illeggelsen. Trafikkforsikringsforeningen har i sin beslutning ikke problematisert dette, noe som burde vært gjort sett på bakgrunn av de neste ti utsendelsene i saken som for klager må ha fremstått som nye, enkeltstående beslutninger fordi teksten er den samme og med underretning om adgangen til å påklage med angivelse av fristen på tre uker i hvert brev.

Dersom man legger til grunn at klager hadde rimelig grunn til å forstå brevene som enkeltbeslutninger, vil klagen være rettidig i forhold til de to siste beslutningene som er datert 24.4.19 og 8.5.19, kanskje også i forhold til den som er datert 10.4.19, og det reiser seg i så fall også spørsmål om det ut fra kravenes sammenheng burde innrømmes oppreisning for hele gebyrileggelsen.

Trafikkforsikringsforeningens beslutning 9.10.19 mangler, slik nemnda ser det, helt drøftelse av disse spørsmålene, og nemnda er av den oppfatning at beslutningen av denne grunn må anses ugyldig.

Nemnda kan etter gebyrforskriften § 8 femte ledd prøve alle sider av saken og ta hensyn til nye omstendigheter, og den kan etter gebyrforskriften § 3, jf. forvaltningsloven § 35 andre ledd omgjøre foreningens beslutning når den er ugyldig. Nemnda er av den oppfatning at Trafikkforsikringsforeningen i dette tilfellet bør få anledning til å vurdere saken på nytt i lys av det som er fremholdt av nemnda ovenfor. Dette fordi det handler om en praksis som foreningen har tiltatt seg, og som synes å være i strid med det som var lovgivers hensikt. Selv om den løpende

utsendelse av kravet er gjort i beste hensikt, åpner den for misforståelser av vital betydning for de gebyrilagtes rettssikkerhet i forhold til muligheten for å få realitetsvurdert grunnlaget for kravet.

Selv om forvaltningsloven § 34 ikke er uttrykkelig nevnt i gebyrforskriften § 3, anser nemnda at den har kompetanse til i stedet for å omgjøre, kan gjøre det mindre, nemlig å oppheve beslutningen og å sende saken tilbake til Trafikkforsikringsforeningen til ny behandling, jf. forvaltningsloven § 34 fjerde ledd. Foreningen plikter da å foreta en ny gjennomgang av hele sakskomplekset og treffe ny, begrunnet beslutning som klager eventuelt kan klage til Finansklagenemnda.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Trafikkforsikringsforeningens beslutning 9.10.19 oppheves og hjemvises til ny behandling av Trafikkforsikringsforeningen.

Ved behandlingen deltok Rune Jensen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).